



HOUTEN KATHE DRAAL

Triodos  Bank



EXINTERIORS

INHOUD

	Voorwoord	03
1	Integraal ontwerp	08
2	Ontmoetingsgebouw	38
3	Circulariteit	46
4	Interieur	60
5	Colofon	96

streven was het realiseren
van een ‘gesamtkunstwerk’
door een optimale
samenwerking tussen
opdrachtgever, ontwerpers
en adviseurs

VOORWOORD

Vol trots presenteren wij u hierbij het boek van het Triodos Bank project. Het document was nagenoeg klaar om te versturen en de pandemie werd een feit. Dit gegeven maakte me stil en reflectief. Alles leek te verdampen en voelde relatief als je kijkt waar we momenteel collectief en wereldwijd in worden uitgedaagd. Maar toch hebben we besloten juist nu dit boek te delen. Waarom? Omdat dit project bijzonder is en het mogelijk een glimp aanreikt van de tijd waar we, volgens mijn observaties, naar toe aan het bewegen zijn. En ook omdat schoonheid doet verwonderen en verbindt.

Triodos Bank gaf ons bureau de opdracht om het interieur voor het nieuwe kantoor op De Reehorst te Driebergen-Rijsenburg te ontwerpen. Zij wilde een integraal en holistisch ontwerpproces aangaan en tuigde hiervoor een ontwerpteam op bestaande uit Rau Architecten, Arcadis en Ex Interiors in opdracht van Triodos Bank en EDGE Technologies. Hiermee startte een 7 jaar lange samenwerking en bouwden wij aan een ‘gesamtkunstwerk’ tussen landschap, architectuur en interieur. Triodos Bank wilde een ontmoetingsgebouw realiseren waar medewerkers, klanten, bezoekers en passanten zich welkom voelen. Een gebouw dat de toon zou zetten op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Maar vooral een gebouw dat de verbinding aangaat tussen cultuur, natuur en economie.

De startbijeenkomst was een memorabel moment en begon met een ontbijt om 6 uur 's ochtends op het landgoed. Daar werd ons de vraag gesteld wat wij als ontwerpteam zouden willen hebben bereikt als het gebouw klaar is? Het antwoord bleek unaniem: iedereen wilde een gebouw realiseren dat hemel en aarde met elkaar verbindt.

Deze ambitie nodigde eenieder uit om zich te verbinden met zijn eigen intrinsieke motivatie. Natuur is voor mij het equivalent van subtiele resonantie en voeding voor de ziel. Voor mijzelf hield het in om in dit ontwerpproces zeer trouw te zijn aan mijn eigen waarnemingen, daar voor te gaan staan en deze zo zichtbaar mogelijk te maken. Hierdoor keek ik niet door de bril van een interieurarchitect maar door die van een kunstenares. Het interieur in dit gebouw had de nederige taak om ondergeschikt te blijven aan het gebouw en zijn omgeving.

De materialen en de gehele uitstraling waar we toe gekomen zijn hebben alles met deze zorgvuldige afstemming van doen. De vele overleg- en toetsingsmomenten met het gehele ontwerpteam en Triodos Bank waren mooie, onderzoekende overleggen waarin we middels de dialoog zochten naar het juiste antwoord op elke vraag die zich voordeed. Triodos Bank bleef daarin trouw aan zichzelf en

toetste consequent haar eigen waardes waarin geld staat voor veranderkracht.

Deze gedisciplineerde motivatie maar ook het vertrouwen dat Triodos Bank het ontwerpteam aanreikte resulteerde in dit bijzondere gesamtkunstwerk, gestart op een vroege ochtend wandelend over het landgoed op zoek naar de juiste plek, een leeg vel en een droom. Het is bijzonder dat 7 jaar na dato het gebouw een ‘houten kathedraal’ wordt genoemd. Een project waar de ingrediënten van de ‘nieuwe tijd’ voelbaar zijn. Waar cultuur, natuur en economie samenkomen. Een project dat mensen raakt omdat het naast het mentale, ook het emotionele en het spirituele aanraakt. Een project tussen hoofd en hart. Waarbij het hart richting geeft en het hoofd sturing en zo met elkaar zijn verbonden. Een bezielde gebouw wat ademt.

Ik voel me zeer dankbaar dat wij het vertrouwen en de kans hebben gekregen een bijdrage te leveren aan dit unieke project,

Odette

WINNAAR:

- Architectenweb Award 'Kantoorgebouw van het jaar 2019'
- Cobouw Award 'Meest Duurzame Project van het jaar 2019'
- Duurzaam Bouwen Award 2020 'Gouden Kikker'
- Award 'Natuurinclusief Bouwen en Ontwerpen 2019'

PRIJS WINNEND ONTWERP

integraal ontwerp

- Triodos Bank
- EDGE Technologies
- Rau Architecten
- Ex Interiors
- Arcadis

Om het groeiend aantal werknemers te huisvesten, heeft Triodos Bank een nieuw kantoor gebouwd op de plek waar zij is opgericht. De nieuwe thuisbasis op landgoed De Reehorst is meer dan een duurzaam kantoor. Het project is optimaal ingepast in de natuurlijke omgeving en geeft op verschillende manieren een nieuwe impuls aan het landgoed en ecologische hoofdstructuur. Duurzaamheid, natuur en cultuur hebben centraal gestaan in alle fasen van het ontwerp, de ontwikkeling en de bouw. Het innovatieve ontwerp is gebaseerd op principes uit biomimicry en de circulaire economie.



- 1 **LANDGOED – GOEDLAND**
- 2 **DUURZAAMHEID – CIRCULARITEIT**
- 3 **DEMONTABEL – REMONTABEL**
- 4 **BOUWEN – LOGISTIEK PROCES**
- 5 **BANK – MATERIALEN BANK**
- 6 **VASTGOED – LOSGOED**
- 7 **CO₂ UITSTOOT – CO₂ OPNAME**

1
**INTE
GRAAL
ONT
WERP**



De uitdaging was het gebouw optimaal in te passen op Landgoed De Reehorst en natuur, cultuur en economie met elkaar in balans te brengen.



Landgoed De Reehorst – 6 uur 's ochtends:

Start van het ontwerpproces met een
gezamenlijk ontbijt. De uitkomst was
unaniem: *‘Er moet een gebouw komen
dat hemel en aarde met elkaar verbindt.’*

bewust
omgaan met het rijke verleden



Afbeelding Rudolf Steiner

Het gedachtegoed van antroposoof Rudolf Steiner vormde een belangrijke inspiratiebron voor Triodos Bank in het verleden en dit was ook nu van grote waarde in het ontwikkelen van de ontwerpvisie.



Triodos Bank heeft een bijzondere band met het landgoed omdat de oprichting van Triodos Bank hier in 1980 heeft plaats gevonden.



bewust
omgaan met geld

**DUURZAAM
BANKIEREN**
**IS BIJ
ONS GEEN
AFDELING**

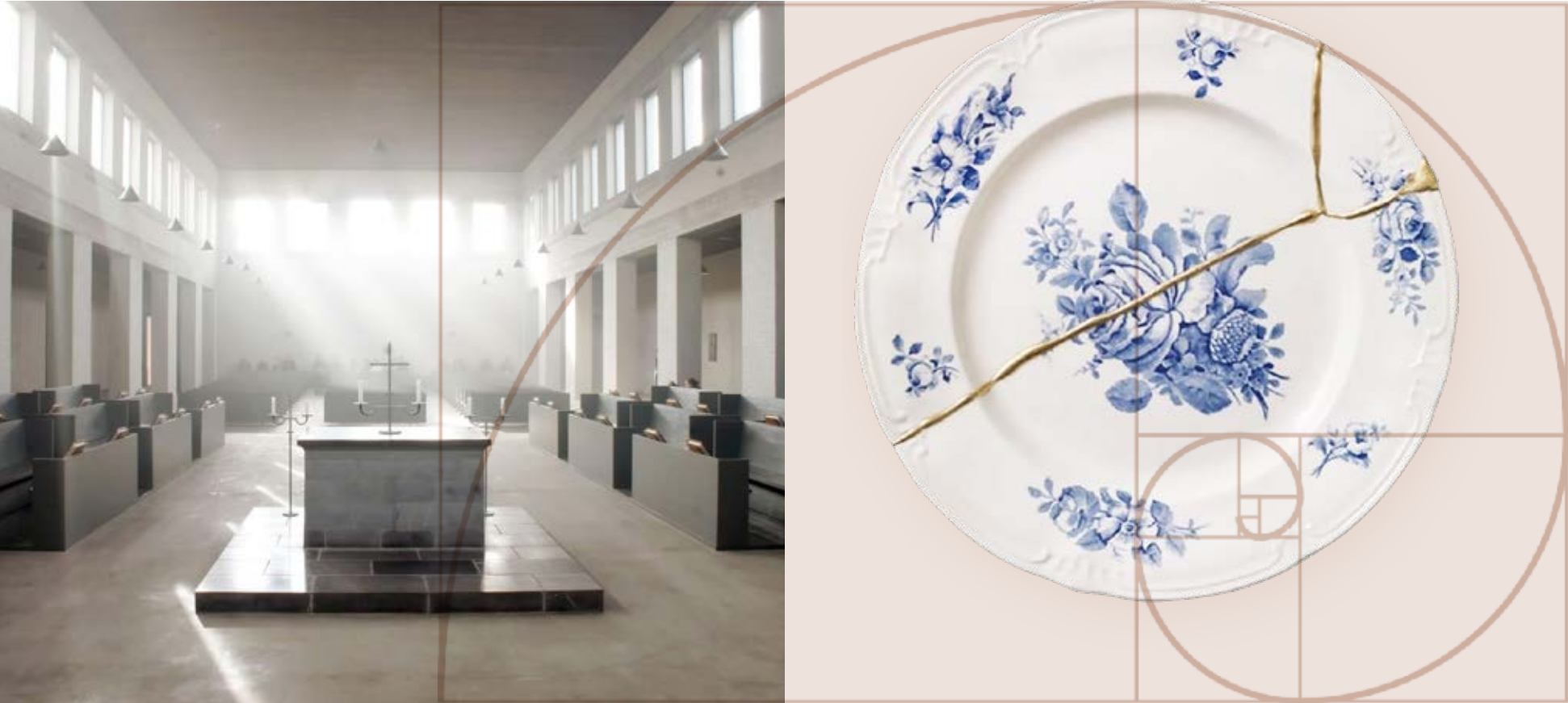
**HET IS
JOUW
GELD,** **DUS JE
VERDIENT
OM TE WETEN
WAT ERMEE
GEBEURT**

**GELD HEEFT
VERANDERKRACHT**
ELKE HANDELING,
HOE KLEIN OOK,
ZET IETS IN BEWEGING.
SAMEN MAKEN WE
VAN KLEIN HET
NIEUWE GROOT

optimale balans
tussen cultuur, natuur
en economie

perfectie versus imperfectie

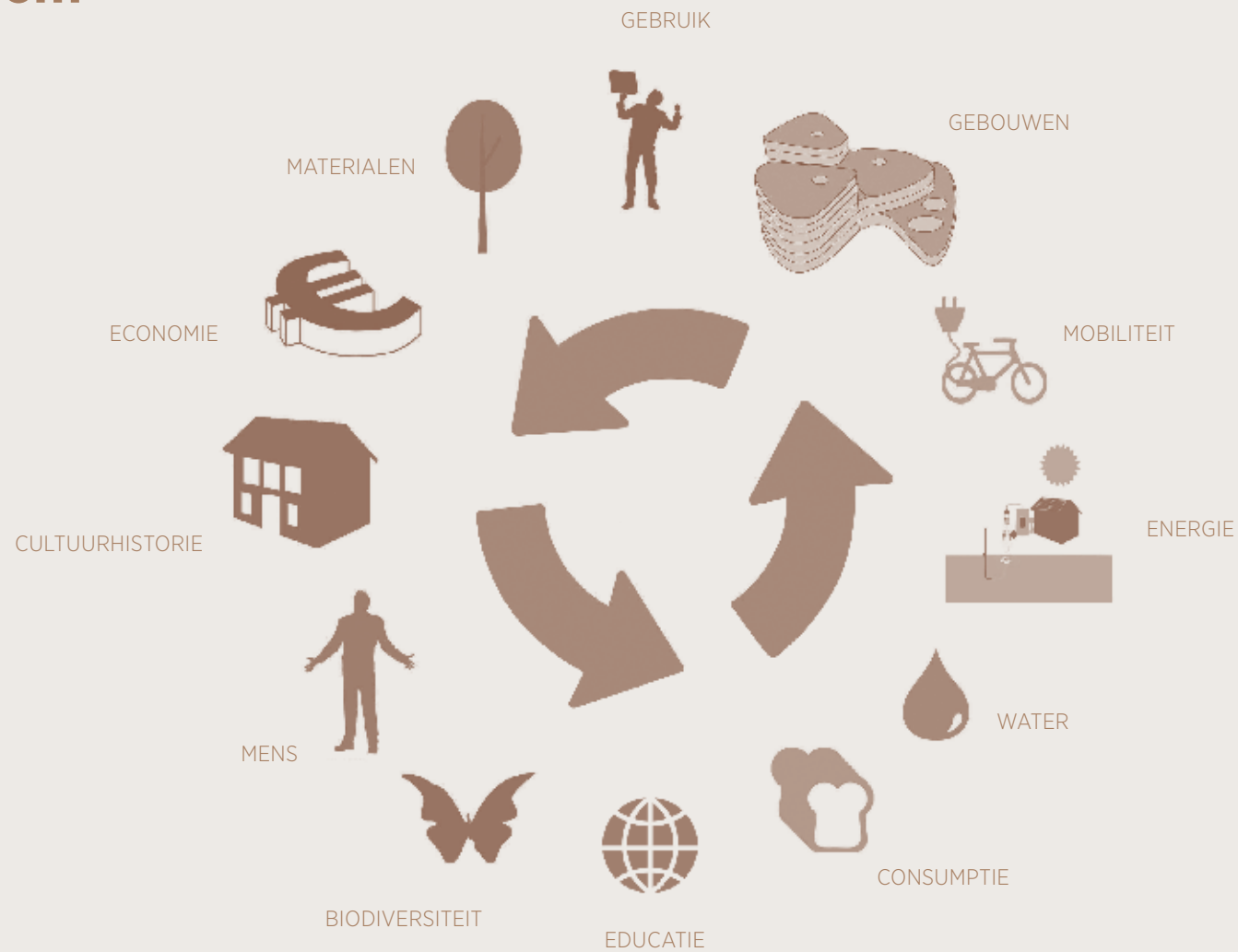
Inspiratie (vlnr):
Dom Hans van der Laan (1904-1991),
de Gulden snede en Japanse Kintsugi



integratie
kleurenpalet van
het landgoed



het Reehorst
ecosysteem



‘remontabel’

Het demonteren van een
gebouw zonder enig
waardeverlies van materialen.

OMGEVING

- De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) op het landgoed wordt versterkt en vormt de verbindende schakel tussen het Kromme Rijngebied en de Utrechtse Heuvelrug
- Bi-directionele laadpalen die auto's opladen en ontladen
- PV-dak van parkeerplaatsen levert energie voor gebouw en elektrische auto's
- Stimulans van OV-gebruik door nabijheid van van trein- en busstation

GEBOUW

- Ontwerp gebaseerd op natuur (biomimicry) en circulariteit
- Remontabele houten constructie
- Groene daken vangen regenwater op, hebben verkoelende werking en trekken insecten aan
- Ontwerp van het gebouw houdt rekening met vlieg-route van de vleermuis
- Het gebouw is energieneutraal door toepassen warmte-koudeopslag en zonnepanelen
- Regenwater gebruikt in gebouw
- Glazen gevel zorgt voor open en transparant gebouw
- WKO-systeem
- Bouwplaats als montageplaats



bewust omgaan
met de geschiedenis
van landgoederen
op de Utrechtse
heuvelrug

bewust
omgaan met de natuur



van landgoed naar goedland

Parkeerterrein met 250 parkeerplaatsen, voorzien van zonnepanelen, die de energie leveren voor het gebouw en het opladen van elektrische auto's.



DEFINITIEF ONTWERP

Legenda

- bestaande bomen
- nieuwe bomen
- te verwijderen bomen
- nieuwe heesters
- nieuwe vaste planten
- vlonder
- gietvloer graphite
- halfverharding
- gebakken klinker
- vlonder
- vijver met rietoever
- zaksloot
- poel



de paddestoel als inspiratie



De **unieke houtconstructie** in het plafond refereert naar de sporen van de paddenstoel en zorgt voor een sterke relatie met het landschap.



waterhuishouding en biodiversiteit

Bij aanvang van het ontwerp zijn diverse onderzoeken uitgevoerd op het gebied van ecologie, cultuurhistorie, archeologie, bomen, bodem, water en verkeer. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn meegenomen in de uitwerking van het ontwerp. Zo is het bepalen van de plaats van het gebouw afgestemd op de vliegroutes van vleermuizen. De hoogte van het gebouw is beperkt tot 25 meter, rekening houdend met de boomgrenzen in de directe omgeving van het gebouw. Het gedeelte van het gebouw het dichtst bij de zichtlijnen van het landgoed is één verdieping hoog. Richting de bosrand loopt het gebouw op in hoogte tot maximaal vijf verdiepingen. De groendaken hebben een waterbufferende werking. Het opgevangen regenwater wordt gebruikt in het gebouw voor het doorspoelen van toiletten. Het groendak heeft bovendien een verkoelende werking en bevordert het welzijn van onder andere insecten.



entreegebied



**De volledig
glazen gevel**
reikt van vloer tot
plafond waardoor
het natuurlijke
daglicht tot diep
in het gebouw
binnendringt.





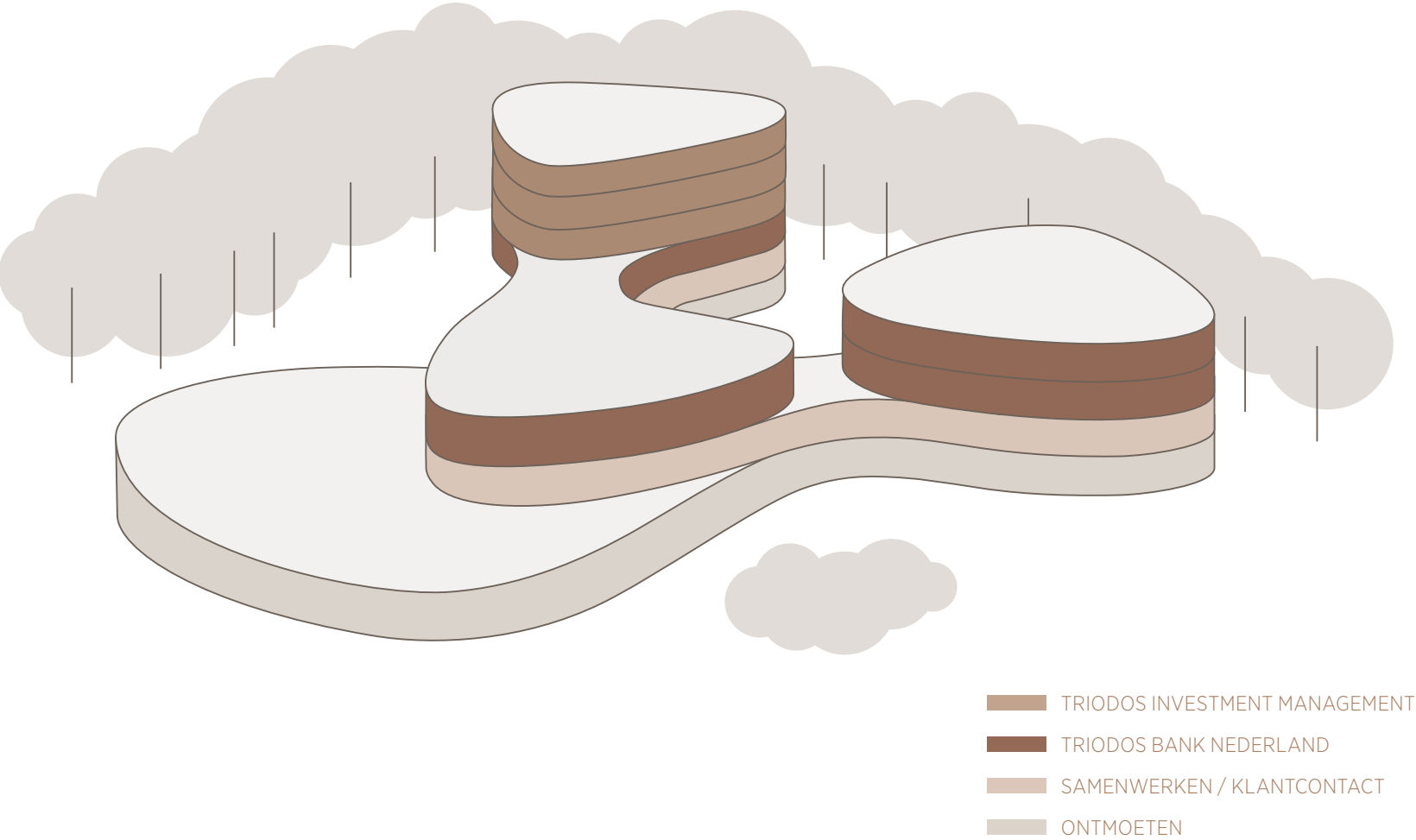
Vides creëren
visuele verbindingen
tussen de verschillende
verdiepingen. De spiltrappen
die in de vides staan, verbinden
de verdiepingen en vormen
korte doorsteken die het
gebruik van de trap op een
natuurlijke manier
stimuleren.



een 'ontmoetingsgebouw'
waarbij het samenspel
met de natuur en de
spontane ontmoeting
zich als vanzelfsprekend
ontvouwt

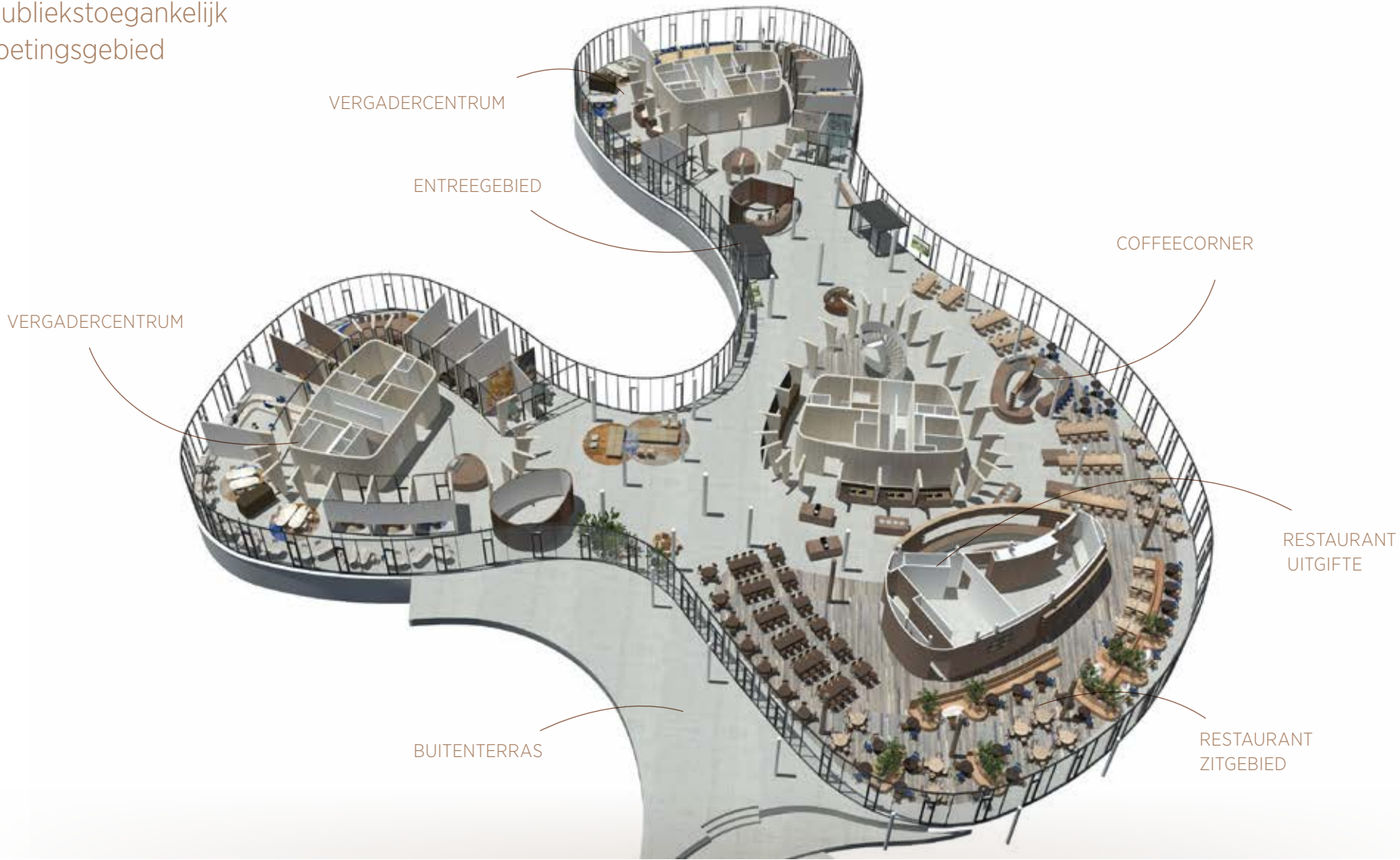
² ONT MOETINGS GEBOUW

organisatie



begane grond

met publiekstoegankelijk ontmoetingsgebied



1^e verdieping



diversiteit aan werkplekken

Binnen de enorme openheid en transparantie in het gebouw, ervaar je een vanzelfsprekend gevoel van veiligheid en geborgenheid middels de invulling van de verschillende functies. De begane grond is publieks-toegankelijk met een grote entree/ontvangstruimte, een restaurant en een vergadercentrum dat een diversiteit aan vergaderplekken biedt. De indrukwekkende spiltrap is centraal gelegen en nodigt uit tot beweging in plaats van gebruik te maken van de liften.

Op de 1^e verdieping bevindt zich de samenwerkvloer met een duidelijke verdeling tussen de binnen- en buitenring. Daar waar de overlegplekken aan de buitenring geplaatst zijn in nauwe verbinding met buiten, zijn de pantry's en concentratieplekken aan de binnenring gesitueerd.

De werkplekken voor de medewerkers van Triodos Bank komen in de drie torens. Ook hier is gekozen voor werkplekken georiënteerd op buiten en een functionele zone met o.a. pantry's, belcellen en concentratiewerkplekken in de binnenring.

2^e verdieping





oude ambachten
doen laten herleven

3
**CIRCU
LARI
TEIT**

duurzaam ontwerpen volgens **5 pijlers**



- Repair & refurbished**
- aanbodgestuurd ontwerp
 - 2^e hands
 - 1:1 hergebruik van product



- Reuse + Remanufacture**
- aanbodgestuurd ontwerp
 - samenstellen
 - 1:1 hergebruik van onderdelen van het product



- Recycle + Manufacture**
- vraaggestuurd ontwerp
 - product wordt grondstof



- Renewable + Manufacture**
- vraaggestuurd ontwerp
 - hernieuwbare materialen (biobased)



- Rethinking**
- bewustzijn, omdenken
 - nieuwe business modellen

basispalet

begane grond



verdiepingen



kleuraccenten
per verdieping



materialisatie vuren

Het vurenhout, bekend om zijn warme uitstraling, is bewerkt met een natuurlijke Sansin waardoor de levensduur zich kan meten met hardhout. Door de natuurvriendelijke samenstelling dringt Sansin door tot diep in de kern van het hout en zorgt het ervoor dat het hout kan blijven ademen.



materialisatie linnen

De toepassing van linnen op de wanden verbetert niet alleen de akoestiek, maar voegt bovendien een bijzondere tactiliteit en verfijning toe aan het interieur. Middels de eeuwenoude techniek van betengeling is er eerst een fijn houten raamwerk op de muur bevestigd waarop het linnen is gespannen. Linnen kenmerkt zich door zijn sterke vezel en is biologisch afbreekbaar, recyclebaar en uiteindelijk afbreekbaar in de natuur.



materialisatie beton ciré

De verschillende uitgiften en koffiepunten zijn afgewerkt met beton ciré. Beton ciré is niet alleen bijzonder sterk, maar heeft bovendien pure en warme uitstraling. De donkere aardetint, die refereert naar de kleur van chamotte(klei), versterkt de natuurlijke uitstraling en de relatie met buiten.



Voor de houten vloer is gebruik gemaakt van hout geoogst op nabij gelegen landgoederen. Daar waar de houten vloer zich kenmerkt door een levendige uitstraling, vormt ze een mooi contrast met het sobere karakter van de betonnen vloer. Het ontstaan van mogelijke krimp-scheuren past bij het beeld van perfectie versus imperfectie.





de bewegende lamellen
brengen een natuurlijke
gelaagdheid in de ruimte



lokale materialen

hout en leder

Het vrijgekomen hout van het landgoed is door het ambachtelijk houtbedrijf Lokaalhout ingezet voor het vervaardigen van het nieuwe, extra meubilair. Na een proces van hout verzamelen, selecteren en drogen is er een unieke range aan tafels en stoelen ontworpen en heeft het hout een tweede leven gekregen.



Voor het leer is gekozen voor de huiden van biologische Nederlandse koeien, waarvan niet alleen de herkomst traceerbaar is maar ook verzekerd is dat het looiproces chroom- en aldehyde vrij is.





Een goed interieur
is een interieur
dat ademt

4
**INTE
RIEUR**





Het werk- en ontmoetingsgebied is publiekstoegankelijk voor iedereen die geld als middel ziet om positieve impact te genereren.



stekjes van het landgoed



Het **lijnenspel** tussen binnen en buiten loopt vloeiend in elkaar over.



restaurant







vergadercentrum



De **speciaal ontworpen vloerkleden** sluiten aan op het basispalet en de accentkleuren van de verschillende verdiepingen en vormen een geheel met de kunst.





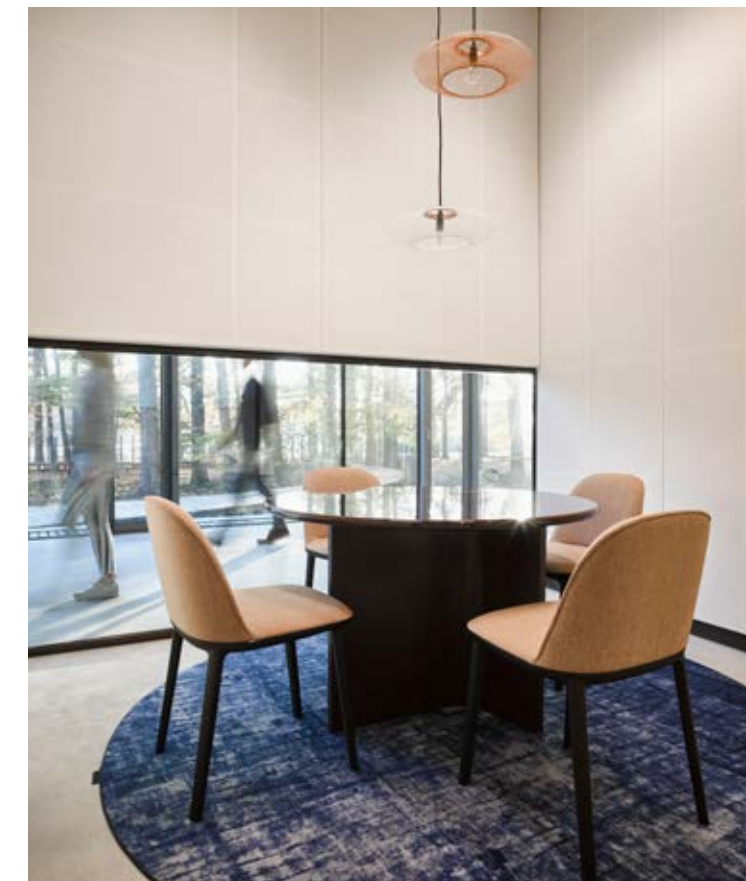
het interieur
weerspiegelt de
schoonheid van
het omringende
landschap





de keuze voor zo
min mogelijk materialen
leidt tot een maximale
beleving van het
grotere geheel

het meubilair
en de kunst zijn
integraal verweven
met elkaar, waardoor
het ontstane beeld als
geheel als kunstobject
voelbaar is





De keuze voor organische vormen, verfijnde materialen en sober kleurgebruik zorgen voor een **natuurlijke verstillung** bij binnenkomst en versterken het samensmelten van het gebouw met de omgeving.





de echtheid van
materialen draagt
bij aan de rust
en sereniteit in het
gebouw





samenwerkverdieping





Op de **1^e verdieping** bevindt zich de samenwerkvloer met een diversiteit aan werkplekken gericht op een interne ontmoeting voor medewerkers van de bank. De overige werkplekken voor de medewerkers van Triodos Bank zijn in de drie torens met een adembenemend uitzicht over het landschap.





een gebouw dat gaat
over de **verbinding**
tussen het **mentale**,
emotionele en het
spirituele



COLOFON

Aanvullende gebouwinformatie Vloeroppervlakte	BREEAM Outstanding certificering 12.500 m ²
Datum definitief ontwerp Aanvang bouw en inbouwpakket Oplevering bouw en inbouwpakket Inhuizing	november 2015 april 2018 september 2019 november 2019
Opdrachtgever	Triodos Bank, Zeist
Projectontwikkelaar Bouwkundig architect Interieur architect Landschapsarchitect	EDGE Technologies (voorheen OVG Real Estate), Amsterdam RAU Architecten, Amsterdam EX INTERIORS BV, Nieuwegein Arcadis Nederland BV, Amersfoort en Copijn, Utrecht
Aannemer Installateur	J.P. van Eesteren, Gouda Bosman Bedrijven, Amersfoort
Adviseur bouwkundig en kosten Adviseur constructies Adviseur bouwfysica en brandveiligheid Adviseur BREEAM Adviseur installaties Adviseur facilitair Adviseur lichtplan Adviseur Horecaconcepten	BBN Adviseurs, Houten Ingenieursbureau Aronsohn, Rotterdam Ingenieurs- en adviesbureau DGMR, Arnhem Ingenieurs- en adviesbureau DGMR, Arnhem Deerns Raadgevende Ingenieurs B.V., Rijswijk VFM Facility Experts, Utrecht Arpalight, Raamsdonksveer en Studio Rublek B.V., Schiphol Vijverborgh, Breda
Vast meubilair, linnen wanden en plafond Los meubilair Los meubilair hout Leder	Harryvan Interieurbouw, Hoogezand Gispen, Culemborg Lokaalhout, Leersum en Meubelmakerij Het Woud BV, Weesp TLC Leather, Dongen
Glazen aluminium binnenwanden Glazen stalen binnenwanden Vloerafwerking	Maars Living Walls, Harderwijk Jonkers Bouwmetaal, Urk Wurks BV, Gouda en DESSO, Waalwijk

FOTOGRAFIE

Alexander van Berge
pagina 10/11, 18/19, 53, 58/59, 60/61, 62/63,
64/65, 66/67, 68/69, 70/71, 72/73, 74/75,
76/77, 78, 80/81, 82/83, 84/85, 86, 88/89,
91, 92

Ossip van Duivenbode
cover, pagina 7

Gispen | Fotografie Chris van
Koeverden
pagina 6, 87

Erik Mulder
pagina 23

Bert Rietberg voor
J.P. van Eesteren
pagina 4/5, 8, 9, 12, 26, 29, 30, 32/33,
34/35, 36/37, 38/39, 52, 56, 97, achterkant

Marco de Rover
pagina 46/47, 52/53, 54/55, 57, 94/95

ILLUSTRATIES

EDGE Technologies
pagina 23

Arcadis Landschapsarchitectuur
pagina 24, 25, 27

REDACTIE

EX INTERIORS

VORMGEVING

Opera Concept & Design

CONTACTADRES

EX INTERIORS
Wiersedreef 1
3433 ZX Nieuwegein, NL

Tel: +31 30 236 81 62



HOUTEN KATHE DRAAL

Triodos @ Bank



EXINTERIORS